



אמלו

(Amelot). ארגון יהודי שנוסד כדי לתאם פעולות סיוע לקהילה היהודית בצרפת. א' נוסד ביוני 1940, עם כניעת צרפת, ומושבו היה ברח' אמלו בפריס (מכאן שמו). ב 15 ביוני 1940, עם כניסת כוחות הגרמנים לפריס נועדו מספר מהגרים שהיו פעילים קהילתיים, חברי הפדרציה של האגודות היהודיות בצרפת, פועלי ציון, הבונד וארגונים אחרים, והחליטו לרכז את משאביהם ולהפעיל מחדש מוסדות קהילתיים. כאשר שב לפריס דוד רפפורט, שכבר לפני פרוץ המלחמה היה דמות מרכזית בפדרציה, היה ההרכב מלא. ארגון הסעד של הפדרציה Colonie Scolaire הפך למרצה של א'. למרות שא' לא נטה להצטרף לוועדה המתאמת של ארגוני הסעד (Comité de Coordination des Oeuvres de Bienfaisance Israélite de Paris) שנוסד בלחץ הנאצים בינואר 1941, הניעה אותו בסופו של דבר ההכרה בצרכים קהילתיים להצטרף. ואולם, פיקוח הולך וגובר מצד הנאצים על הוועדה המתאמת, הניע את א' לפרוש במאי 1941. מאז פעל הארגון על-פי דרכו, למרות שהיה תלוי בוועדה המתאמת. במאי ובאוגוסט 1941 נעצרו 8,000 יהודים, וא' הרחיב את פעולות הסעד שלו. כשנוסד בינואר 1942 ה'אגוד הכללי של היהודים בצרפת' (איז'יף) שמר א', בהסכמת האיגוד, על עצמאותו. בהיותו ועדה מורכבת ממהגרים, הופסקו זמנית פעולותיו של א' בעקבות גירוש ההמונים ביולי 1942, אך באוגוסט חודשו פעולות א' הודות לחסות איז'יף. א' סייע ליהודים שנמלטו מהגירוש ולא יכלו לקבל עזרה מאיז'יף. בהנהגתו של רפפורט, ותוך התעלמות מאמצעי זהירות, נקט א' צעדים בלתי-חוקיים, הסתיר ילדים וחילק מסמכים מזוייפים. ביוני 1943 נאסר רפפורט וגורש, והוקמה הנהגה חדשה בראשותו של אברהם אלפרין. בראשית 1944 השתתף א' בייסוד ועד ההגנה הכללי (Comité Général de Défense) בפריס שאיגד את כל כוחות המרי וניהל מערכה לחיסול איז'יף. בחסות הפדרציה קיים א' את עצמו והציל יותר מ- 1,000 ילדים, סייע לאלפים, וסיפק אלפי ארוחות בארבע הקנטינות שלו. מלכתחילה נקט האירגון במדיניות של עזרה עצמית, ובעת הצורך שיתף פעולה עם הקומוניסטים ועם איז'יף. תרומתו היתה חשובה לקיומם של יהודי פריס.